Речник на непознатите думи

АБСОЛЮТЕН ТОН
Способност да се изпее даден тон (т. е., честота на тона) без външна помощ.

АМИНОКИСЕЛИНА
Градивен елемент на протеина. Съществуват приблизително двадесет различни аминокиселини, използвани за изграждане на протеини.

АРХИПЕЛАГ
Островна група.

БИОТУРБАЦИЯ
Смесване на утаечни слоеве, в следствие от органична дейност, като тази на корените на растенията, тази на червеите или на заравяне на морски организми с черупки.

ДВУНОГИ
Същества, които могат да стоят в изправено положение и да ходят умело на два крака.

КЛАС
Таксономична група под „отдел" и съдържаща един или два разряда напр. бозайници.

ДНК
Дезоксирибонуклеинова киселина. Нуклеинова киселина, която носи генетична информация.

СЕМЕЙСТВО
Таксономична група под „разред", съдържаща един или повече родове, напр. Canidae (семейство кучета), в което влизат вълкът, лисицата, койотът и чакалът.

ФАУНА
Животинският свят.

ФЛОРА
Растителният свят.

ГЕН
Сегмент от ДНК, предаван от едно поколение на друго, който съдържа информация, използвана за конкретизиране на формата или функцията на даден организъм.

ВРЕМЕ ЗА ПОКОЛЕНИЕ
Интервал от време между раждането на един индивид и раждането на неговото потомство.

ГЕНЕТИКА
Наука, занимаваща се с изучаването на предаването и изменението на унаследените характеристики.

ГЕНОМ
Цялата генетична информация на даден организъм, записана в неговото ДНК.

РОД (мн. ч. РОДОВЕ)
Таксономична група под „семейство", съдържаща един или повече вида напр. *Equus,* включващ коня, магарето и зебрата.

ГЕОЛОЖКА КОЛОНА
Вертикален сегмент от земни утаечни скали, в която най-късно

депозираните (и затова най-младите) скали са най-отгоре, а най-старите и най-ранни скали са отложени на дъното.

ГЕОЛОГИЯ
Наука, изучаваща историята на земята, описана в скалите.

ПЕРИОД НА ПОЛУРАЗПАД
Времето, нужно на радиоактивния материал да загуби половината от радиоактивността си.

ТОПЛИННА СМЪРТ
Теоретичният последен стадий на вселената, когато тя ще е достигнала състояние на липса на свободна термодинамична енергия, за да поддържа движение или живот.

ХОМОЛОГИЯ
Сходство в позицията или формата на даден орган или структура с други, съществуваща в други организми, което според еволюционистите е резултат от техния произход от един общ еволюционен предшественик.

ВУЛКАНИЧНА СКАЛА
Скала, формирана от застинала лава (или магма).

НЕОДУШЕВЕН
В който няма живот.

БЕЗГРЪБНАЧНО
Животно без гръбнак.

МАКРОЕВОЛЮЦИЯ
Широкообхватно изменение в организми, водещо до формиране на нови таксономични групи като семейства, разреди, класове и т.н.

МАКРОМОЛЕКУЛА
Много голяма молекула като полимер или протеин, състояща се от много по-малки единици, свързани заедно.

БОЗАЙНИЦИ
Клас топлокръвни гръбначни животни, характеризиращи се с покрита с козина кожа и млечни жлези за хранене на малките при женската.

ТОРБЕСТО
Бозайник, чийто женски носят и кърмят малките си в торбичка, прикрепена към предната част на телата си, докато достигнат зрялост.

МИКРОЕВОЛЮЦИЯ
Еволюция, следствие на поредица от относително малки генетични изненения, които често водят до образуването на нови подвидове.

МОРФОЛОГИЯ
Наука, изучаваща формата и структурата на организмите, но не и тяхната функция.

МУТАЦИЯ
Промяна в генетичната структура на даден организъм.

ОНТОГЕНЕЗА
Развитието на даден организъм от най-ранните стадии до зрялост.

РАЗРЕД
Таксономична група под „отдел”,

съдържаща едно или две семейства напр. Carnivora (месоядни).

ПАЛЕОНТОЛОГИЯ
Наука, изучаваща историята на живота според вкаменелостите.

ФИЛОГЕНЕЗА
Историята на еволюционното развитие на даден организъм.

ФИЛОТИПНА ФАЗА
Фаза в ембрионалното развитие, при която някои (гръбначни) видове си приличат много помежду си. Еволюционистите вярват, че това се държи на тяхната филогенетична връзка.

ОТДЕЛ (мн. ч. ОТДЕЛИ)
Таксономична група под „царство", съдържаща един или повече класове напр. chordate (хордати).

ПЛАЦЕНТНО
Бозайник, чийто малки завършват ембрионичното си развитие в матката, свързана с майката чрез плацента.

ПОЛИСТРАТЕН
Преминаващ през повече от един скален пласт.

ГЕНЕТИКА НА ПОПУЛАЦИИТЕ
Изучаване на наследствеността и преобладаващото разпространение на гени в популациите.

ПРИМАТИ
Разред бозайници, включващ лемурите, тарсиерите, човекоподобните маймуни и хората.

ПЪРВИЧЕН
Съществувал преди зараждането на живота.

ПРОТЕИН
Органично съединение, състоящо се от верига аминокиселини, имащи структурна или функционална роля в организмите. Примери хемоглобин (който транспортира кислород в кръвния поток) и кератин (основният структурен елемент на ноктите на пръстите, косата, перата, копитата и т.н.) Структурата и функцията на протеина зависи от вида аминокиселини на всяка позиция във веригата. Само малък брой комбинации от аминокиселини могат да създадат биологически полезен протеин.

РАДИОМЕТРИЧНО ДАТИРАНЕ
Метод, използван за определяне възрастта на скала или минерал чрез измерване на съотношението на първоначалния радиоактивен материал и продукта от неговото разпадане.

ГРИЗАЧ
Бозайник като напр. плъх, мишка или катерица, който има зъби, пригодени за гризане.

УТАЕЧНА СКАЛА
Скала, образувана от утайка, отложена под действието на водата или вятъра.

САМОВЪЗПРОИЗВЕЖДАНЕ
Процес, при който се създава копие на нещо.

СОНАРЕН
Метод за ехолокация, използван от животни като прилепите и китовете.

СПЕЦИАЦИЯ
Процесът, при който се създават нови подвидове.

ВИДОВЕ
Таксономична група под „род”, напр. *Felis Catus* (домашна котка).

СТРАТИГРАФИЯ
Клон на геологията, занимаващ се с реда и относителното датиране на скалните пластове.

ТАКСОНОМИЯ
Класификация на организмите според тяхната структура. Хората например се класифицират както следва: „царство” (напр. Animalia); „отдел” (Chordata); „клас” (Mammalia); „разред” (Primates); „семейство” (Hominidae); „род” (Homo); „вид” (Homo sapiens).

СУХОЗЕМЕН
Живеещ на сушата.

ТРАНСОКЕАНСКИ
Пресичащ океана.

ГРЪБНАЧНО
Животно с гръбнак или гръбначен стълб.

ЦИРКОНИЙ
Цирконие силикат.